

OPPONENSI VÉLEMÉNY SZATMÁRI TÍMEA DIPLOMAMUNKÁJÁHOZ

Nyíregyházán a Bujtosi tó és környéke immár jó 40 éve a közösségi és szabadidős tevékenységek összekovácsló erejébe vetett hit vagy éppen a harcok központi elvárások remélt bizonyosságának teljes csődje. A régen volt zsellérföldeken épült panelrengetegbe zárt emberi problémák mennyisége soha nem nemesedett minőségi társas kapcsolatokba, önfeladott labdázgatással eltöltött vasárnapokra e helyen csak kevesen emlékeznek.

A tó és környéke a mai napig képtelen a Sóstói örökség – Krúdy írásaiban fetiszizált – nosztalgikus hangulatával versenyre kelni. Megmaradt a vásári ünnepek, a cirkuszi attrakciók, a május elsejék és az esti kutyasétáltatások kézenfekvő és igénytelen helyszínének. Céltalanul az, aminek látszik: alig használt zöldfelületi peremvidék.

Szatmári Tímea végzős hallgató diplomamunkája helyszínként választott terület a tavak déli részén, leginkább lakóterületi fejlesztések laza szövetségében helyezkedik el. A telek szabályozási elemei azt a városfejlesztési koncepciót segítik, amely a „bujtosi városliget” funkcionális minőségének megerősítését, fejlesztését szolgálják. E tekintetben a Játék határok nélkül szlogennel megtámasztott sportcsarnok és a köré szervezett szabadtéri minőségi és szabadidős sportkomplexum – ifjonti hunderűvel kellően megtámogatott – friss, életképes elképzelés.

Sokszor nehéz eldönteni, hogy az egyszerűen megfogalmazható, jelen esetben egy sportkomplexum funkcionális programjának megbillentése, ragozása fontos-e. A vállalt feladat sikeressége azon múlik, hogy egy kedvvel, érzékeny hozzáállással kigondolt épületnek cukormáza-e a szokásostól eltérő használati igény, vagy a speciális program és a befoglaló épített környezet vajon összhangba kerül-e. A játék határok nélkül – sportközpont a fogyatékosok számára azonban hiánypótló, a változó társadalmi normákhoz illeszkedő, kreatív tervezési program.

Az elrajzolt nyeregtetős tömegből finoman metszett, kéttraktusú sportcsarnok funkcionális felépítése tisztán értelmezhető, átlátható és logikus. E tény alapesetben is fontos, de a fogyatékkal élők számára elengedhetetlen feltétel, amely a diplomamunkában maradéktalanul érvényesül.

A Belső körútról feltárt parkoló terület mögé visszahúzott épület főbejárata tágas, üvegfalakkal a környező zöldterületekre, a csatlakozó teraszokra és a sportpályákra megnyitott galériás előcsarnokba vezet. A fogadótér tágassága a hely fontosságát kellőképpen kiemeli.

Az épület kétszintes, középső harmadában elhelyezett öltözőcsoportok, testedző termek, irodai és kiegészítő helyiségcsoportok funkcionális kapcsolatai logikusan szervezettek, példaértékű módon figyelembe veszik a fogyatékkal élők speciális igényeit.

A sportpályát magában foglaló, észak-déli hossz tengelyű csarnokhajó – galériával tagolt – belső tere nyugati oldalon üvegfalal teljesen megnyitott, keleti oldalról felülvilágított. A nagyméretű nyugati üvegfal árnyékolására a választott megoldás esztétikai indíttatása azonban használati szempontból aggályokat vet fel.

Az épület tervdokumentációja rajzi és szöveges munkarészeinek tanulmányozásából megállapítható, hogy a hallgató sok figyelmet szentelt a teljes körű akadálymentesség megvalósítására, de az ebből adódó felelősség és szakmai kihívás sem a funkcionális kialakítás koncepcióját, sem a térbeli formálás gondolatmenetét nem tette görcsössé.

Szatmári Tímea épülete a fogyatékkal élők számára tervezett sportcsarnokának szobrászkéssel kimetszett tömege nemes egyszerűségével tüntet az őt körülvevő eklektikus táji és épített környezetben.

A diplomamunkát sikeresnek ítélem, mert a különlegesre hangolt tervezési program egy sok munkával és szorgalommal megvalósított érett építészeti produktumban teljessé válik.

Szatmári Tímea munkáját jó szívvel ajánlom a Tisztelt Bíráló Bizottság kitüntető figyelmébe, mert: a diplomamunka témaválasztása a keleti régióban újszerű, az épület esztétikai kvalitása mértékadó, a műszaki megoldások gondos kimunkálása példaértékű, az alapötlet vázlatai és a bemutatott tervanyag között megtett út szabályos és töretlenül felfelé ívelő.

Balázs Tibor
Pro Architectura díjas építész